

DEBRECENI ÚJSÁG

Előfizetési ár helyben és vidékre:
Egy hóra 1 korona 80 fillér, negyedévre 3 korona,
félévre 10 korona, egész évre 20 korona.
Megjelenik kivétel nélkül minden nap.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
THAN GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Debrecen, Kossuth-utca 3. sz., I-ső emelet.
(Debreceni Első Takarékpénztár-épület.)
Egyes szám ára 6 fillér.

A monarchia válaszigyzeke az Unionak.

Német forrás szerint a buvárhajóharc februári eredménye egy millió tonna hajótérfogát megsemmisítése. Német győzelem a francia fronton, a fossesi erdőnél. Újabb tömeges hajóelsüllesztések.

Válasz az Unionak.

Az osztrák-magyar monarchia jegyzéke.

Bécs, március 5.

Ma a magyar-osztrák monarchia külügyi hivatala átnyújtotta az északamerikai Unió bécsi követének a válaszigyzekeket, mely így szól:

„Anglia a háború kitérésakor a hágal és londoni egyezményeket, melyek a tengerek szabadságának elméletét a semlegesek érdekeit a háboruban megvédeni lettek volna hivatottak, megszegte. Anglia Németország és az osztrák-magyar monarchia behozatalának meggátolása végett hadi dugárának növelését minden árut, mire az embernek élete fenntartásához szüksége van, blokádnak nevezett zárlatot rendelt el a kereskedelem meggátolására, amivel szemben az Unió elnöke annak idején energikusan tiltakozott is. Az Északi és Földközi tengert zár alá vették, megszegve a nemzetközi jog szabályait. A központi hatalmak két évig vártak és hosszas megfontolás után elhatározták, hogy ellenfeleik eljárását hasonlóval megtorolják, ellenfeleiket a tengeren legyűrik. Népeikkel szemben parancsoló szükség kényszerítette a központi hatalmakat, hogy megsértsék semleges államok szabad tengeri forgalmi jogát, amde a buvárhajó háború éppen annak hirdetője.

Rövidesen bekövetkezik az az idő, amikor minden nemzet lobogója békésen loboghat a tengereknek újra kivívott szabadságának fényében.

Anglia blokádja nemcsak a központi hatalmak kiéhezetését, hanem a tengereknek angol uralom alá kényszerítését is jelentette. A buvárhajóharc esupán azt célozza, hogy ellenfeleinket tisztességes békére hajlandóvá tegyük, minden nemzet részére biztosítsuk a hajózást és a tengeri kereskedelem szabadságát.

Minden félreértés elhárítása végett hangsúlyozzuk, hogy osztrák Amerika felfogását, hogy figyelmeztetés nélküli nem szabad elsüllyeszteni kereskedelmi hajókat, legénységét biztonságba kell helyezni. Tehetjük a figyelmeztetést oly módon, mint azt az Unió ajánlja, hogy a buvárhajók parancsnokai az elsüllyesztés előtt előbb figyelmeztessék a hajókat, azonban, ha a figyelmeztetést a hadviselő elkarúlhatetlenül szüksé-

gesnek tartják, megtehetik a hajók elindulása előtt általánosságban minden figyelembe jövő, ellenséges hajónak szóló figyelmeztetés által.

Ellenfeleink figyelmeztetés nélkül elsüllyesztették el kereskedelmi hajókat. Megtorló elvet érvényesíthetünk volna; még sem történt meg, hogy a monarchia buvárhajója előzetes figyelmeztetés nélkül elsüllyesztett volna kereskedelmi hajókat. A hajóknak elsüllyesztés előtti figyelmeztetésénél mérlegeendő az emberélet megmentése. A tengeren a vak valótlanság van bízva az előzetes figyelmeztetéssel is.

Teljesen jogos az eljárás, mely megtöltja bizonyos területeken a semlegeseknek a hajózást miként jelen esetben is eleve figyelmeztettük a semlegeseket az ellenfeleinkkel szemben elrendelt tilalomra, hogy el kerülhetik pótlórák életének és javainak ellenséges hajókon való veszélyeztetését.

Lehetően, miszerint Amerika ragaszkodjék követeléséhez, hogy amerikai polgárok ellenséges hajókon bántatlanul utazhassanak. Hogyha semleges polgárok száraz földön oly területre lépnek, ahol hadműveletek folynak, akkor maguk felelősek életükért. Ugyanezen jogszabálynak kell érvényesülni a tengeren is. A felfegyverzett kereskedelmi hajók kalóz hajóknak tekintendők és figyelmeztetés nélkül elsüllyeszthetők. Általános nemzetközi jogszabály: kereskedelmi hajóknak nem megengedni, zsákmányolási joggal az ellen-szegülést.

Ismeretlen hangsúlyozzuk, hogy január 31-én kelt körjegyzékünk nem egyéb, figyelmeztetésnél, hogy egyetlen kereskedelmi hajó se érintse a nyilatkozatunkban pontosan megjelölt tengeri területeket. Az elzárt területen elsüllyesztett hajók embereit is igyekeztünk biztonságba helyezni, amde életükért nem vállalhatunk felelősséget. A monarchia buvárhajói különben is csak a Földközi tengeren működnek, tehát amerikai érdekeket aligha veszélyeztethetnek.

Végül a buvárhajóharc a háború megrövidítését, az emberiségnek további szenvedésektől való megkímélését célozza. A monarchia mindent elkövet az emberélet megkímélésére. A nyugati hatalmak elzárásával követett célt a leggyorsabban, a legbiztosabban úgy érhetné el, hogyha a tengereknek ezen részén egyetlen emberélet sem pusztulna el, egyetlen emberélet sem jutna

veszedelembé. A monarchia életérdekeit védelmezve az összes államok egyenjogúságának eszméjét valósítja meg, a semlegesek érdekeit, méltóságát, az emberiség alapvető törvényeit szem előtt tartja.

Höfer jelentése.

Budapest, március 5. (Keleti és délkeleti harcér.) Nincs jelenteni való.

(Olasz harcér.) A tengeremléki arcvonalon a tüzérségi és aknavető tűz az idő-dertisebbre fordulásával ismét élénkobb volt. Este az olaszok erősen lötték Kostanjencát. Dolje közelében Tolmeinnél a 37. gyalogezred járőrei egészen az ellenségnek egy hátsó futó árkáig nyomultak előre, leverték annak legénységét és tíz fogollyal tértek vissza, a nélkül, hogy maguk veszteséget szenvedtek volna. A tiroli keleti arcvonalon az olaszok a San Pellegrino-völgytől északra támadást intéztek a Cima di Costadella ellen; ide-oda ingadozó harc után sikerült egyik előállásunkat birtokukba keríteniök. A harc még nem fejeződött be.

Wilson intézkedése.

Washington, március 5. Diplomáciai forrásból jelentik: Wilson annak ellenére is, hogy a senatus nem fogadta el a fegyveres, semlegességre vonatkozó javastatot, mégis megvalósítja a kereskedelmi hajók felfegyverzését és a többi, védelmi intézkedést.

Németország harcai.

Ludendorff első főszállásmeister jelentése.

Berlin, március 5. (Nyugati harcér.) Jó látási viszonyok mellett a harci tevékenység az arcvonal több pontján az előző napokhoz képest növekedett. A Sommetől északra az angolok erős tűz után a St. Pierre Vaast erdőtől délre támadást intéztek, kemény harc után Bouchavesnes-Moutadins uton egy árokdarab a kezükön maradt, különben visszaverték őket. A Maas keleti partján csapataink Caurriere-erdőben levő francia állást mintegy 150 méter szélességben rohammal elfoglalták és az éjszakai ellentámadásokat visszautasították. A Fosses-erdő délkeleti szegletén is egy fontos tereppontot ragadtunk el a franciáktól. Az ellenség véres veszteségein kívül, amelyeket az elfoglalt vonalakon túl előre nyomult felderítőink megállapítottak, foglyokban 6 tisztet és 572 embert, azonkívül 16 gépegyvert és

Debreceeni Újság
1917/46

25 gyorstűzrelő fegyvert vesztek. A nagy-
számu légi harcban az ellenség tegnap 18
repülőgépet veszített; egyet a földről lő-
tének le. A mi veszteségünk négy repülő-
gép volt. A keleti harctéren és a mac-
son arcvonalon a harci tevékenység cse-
kély maradt.

Izgatás a németek ellen.

Newyork, március 5. Az amerikai
kormány levelezést akar közölni, ame-
lyel bizonyítani akarja, hogy a németek a
délamerikai államokban felkelést akar-
nak szítani és hogy a kubai felkelést is
németek szervezték.

Wilson és a szenatus.

Az elnök letette az esküt.
Washington, március 5. Wilson kije-
lentette, hogy a kongresszus rendkívüli
ülésszakán megadja majd a felhatalma-
zást a kereskedelmi hajók felfegyverzésé-
re. Céltalan azonban a kongresszust mind
addig összehívni, amíg a jelenlegi szena-
tusban a mostani házszabályok mellett a
csékély többség csakban tarthatja a
nagy többséget. A szenatus rendkívüli
ülésszakán revizió alá kell venni a ház-
szabályokat s biztosítani azokat az esz-
közöket, amelyek az Uniót megóvják a
katasztrófától.

Milano, március 5. A Corriera jelenti
Londonból: Wilson elnök a washingtoni
képelnében minden külső dísz nélkül le-
tette az esküt. Az eskü után megcsókolta
a bibliát.

A szenatusban zajos jeleneteket folytak
le. A kisebbség felszólalásai túl harsog-
tak a többség lármáját. Végül közben még
többségiesség is történt.

Amsterdam, március 5. Wilson az es-
küztételnél nyilatkozatot tett eddigi maga-
tartásáról.

Washington, március 5. Bryand úgy
nyilatkozott, hogy az új fordulat folytán
nem lát okot a békepropaganda feladásá-
ra. A helyzet oka az, hogy Wilson nem
léptette el a fegyver és a municiókivittelt.

Genf, március 5. Washingtonból je-
lentik: A szenatusban Thome szenator a
pacifista kisebbséghez csatlakozott s le-
mondott a külügyi bizottság elnöki tisz-
tségéről. Így nem írta alá a Wilson javas-
latát elfogadó javaslatot.

Szabadon bocsátott foglyok.

Basel, március 5. A Havas-ügynökség
jelenti: A washingtoni svájci követ át-
nyújtotta az Unio kormány jegyzékét, a
mely szerint a Jarowdale foglyait már-
cius 7-ikén szabadon bocsátják.

Elindult négy amerikai hajó.

Páris, március 5. A Petit Journal je-
lenti, hogy március 4-ikén újra elindult
négy amerikai hajó. A hajókra nagy fo-
gadásokat keltettek.

Elsüllyedt brit torpedóhúzó.

London, március 5. Az admirális
közli, hogy e hó elsején egy brit torpedó-
húzó egész legénységével az Északi ten-
geren elsüllyedt. Aknába titkolták.

Esti jelentés.

Berlin, március 5. A Wolff-ügynökség
jelenti este: Nyugaton a havezás, keleten
az erős hideg mellett nem történt külö-
nös esemény.

Japán és Mexico.

Genf, március 5. Párisból jelentik:
Még rápártolták, hogy a múlt évben Japán
nagy mennyiségű municiót adott Mexico-
nak. Most is több kisebb parti hajó épül
Japán gyárakban Mexico számára.

Jön a király.

Budapest, március 5. Félhivatalosan
jelentik: öfelsége e hó 8-án Budapestre
jön.

Hamadani elcsúsz.

Stokholm, március 5. Teheránból je-
lenti a pétervári távirati ügynökség: Az

orosz csapatok Hamadani városát elfog-
lalták; a visszavonuló ellenséget üldözik.

A kikötés büntetésének megszüntetése.

Bécs, március 5. A király a következő
hajó és hadseregparancsot bocsátotta ki:
Bizakodva vitéz véderóm mindig be-
vált feylelmében és a kemény háborus
időben fényesen kipróbált szellemében,
indíttatva érzem magam, hogy a kikötés
büntetését megszüntessem.

Baden, 917 március 2. Károly s. k.

Az angol-orosz érintkezés.

Stokholm, március 5. Bankkörökben
úgy értesülnek, hogy Anglia és Orosz-
ország közt az érintkezést úgy fogják fenntar-
tani, hogy a veszélyeztetett területek
megkerülésével buvárhajókon mennek
Svédországba, a postaforgalmat pedig
semleges hajók fogják lebonyolítani. A
résztelket erősen titkolják.

Harc a tengeren.

Hány tonna semisült meg?

Hága, március 5. Mint a „Zürcher
Zeitung" jelenti: Február havában a né-
met buvárhajók minimálisan 760.000 re-
gister-tonna hajótérfogatot semmisítettek
meg.

Berlin, március 5. (Wolf-jelentés.)
Parlamentari körök értesülése szerint a szí-
gorított buvárhajóharc első havi (február)
eredménye: 1 millió tonna hajótérfogat
elsüllyesztése.

Az Unio hadi bizottsága.

Genf, március 5. Mint a párisi Journal
értesül: Az Unioiban Roosevelt elnökle-
te alatt hadi bizottság alakult, melynek tag-
jai Wilson, az összes államtitkárok, a
bankesportok és a munkásság képvé-
selői.

Az olasz hajók felfegyverzése.

Lugano, március 5. Az olasz kamara
törvényjavaslatot fogadott el, mely ki-
mondja az összes, kereskedelmi hajók fel-
fegyverzését.

Rendelet a záróróról.

Budapest, március 5. Holnapi számá-
ban közli a hivatalos Budapesti Közlöny
a kormány rendeletét a színházak, mo-
zik, képtárak és muzeumok zárvatartásá-
nak felügyelteséről. A kávéházak, vendé-
glők, egyesületek és klubok zárórója to-
vábbra is 11 óra marad. A rendelet e hó
8-án lép életbe.

Elsüllyesztett hajók.

Rotterdam, március 5. A Hund Man
2460 tonnás hajó aknára, a Marc Uhard
5858 tonnás, a Jelow 5000 tonnás és Long
Huyst 5053 tonnás angol gőzösöket az
Eleoans 603 tonnás, a Lamentyn 225 ton-
nás francia bárkakat, a La Mayne 2589
francia gőzöst, 11 francia halász járművet,

2 halászgőzöst elsüllyesztettek. A Clear
Field 4729 angol gőzös, az Iván és a Kino
Then Showerok a kitűzött időben nem ér-
keztek meg.

Gwynemer halála.

Genf, március 5. Párisból jelentik:
Gwynemer, a legkiválóbb francia harci-
repülő, aki állítólag 31 ellenfelét győzte
le, meghalt.
(Nyilván német repülő lőtte le.)

A tejjelátás ügye.

A közigazgatási bizottság ülése.

A város közigazgatási bizottsága tegnap
tartotta rendes havi ülését. Domahidy Elemer
főispán elnökletével jelen voltak: Márk Endre
udv. tan., polgármester, dr. Baltazár Dezso
püspök, Csóka Samu, dr. Vargha Elemér, dr.
Csürös Ferenc tanácsnokok, Nagy József kir.
tan. pénzügyigazgató, dr. Tüdös Kálmán tiszti
főorvos, Komlóssy Dezső, dr. Balkányi Miklós,
Keleti Izsó, dr. Fejér Ferenc, Reitz János és
mások.

Az egyes előadók megtették szokásos elő-
terjesztéseiket.

Nagy József kir. tan. pénzügyigazgató je-
lentése szerint Debrecen területén befolyt jó-
vedelem adóban 48030 korona, egyenes adó-
ban 347676 korona, hadmentességi díjban 727
korona, bélyegjövődékben 80,421 K, jogilleték-
ben 118,819 K, díjjövődékben 1578 K, dohány-
jövődékben 140,848 K, határvámjövődékben
10,18 4K, fogyasztási és italadóban 43333 K.
Hadbavonultak gyámolnélküli családjai része-
re március 3-ig 9252 család részére napi
13993 K 64 fillér, rokkantak, elesettek, eltűntek
vagy meghaltak családjainak 1584 tételben
összesen 267,572 korona évi segélyt utalt ki
Nagy József pénzügyigazgató.

Dr. Tüdös Kálmán jelentése szerint a köz-
egészségügyi viszonyok februárban rosszabbak
voltak, mint januárban. A halálozások 49 esz-
ben múlták felül a születéseket. Ennek oka a
ragályos esetekben nem található, mert ezek
általában csökkentek. Előfordult roncslótorok-
lob 22, vörheny 26, kanyaró 55, számarhurut
8, hólyagoshimlő 21, bárányhimlő 8, hasi-
hagymáz 6, vérhasi, tültőmirigylob 2, tracho-
ma 4 esetben. Halállal végződött 5 roncsló-
toroklob, 2 számarhurut, 1 kanyaró és 4 hólya-
goshimlő, összesen tehát 12 eset. Az általános
háborus állapotokban található fel tehát a
rossz halálozási viszonyok és pedig ezek közli
a jó ivóvízhiánya, a rossz táplálkozás, a városi
tejjelátásig celszerűtlen kezelése, mely szer-
int a betegek és gyerekek nem jutnak elég tej-
hez. Ez irányban a tejkiszolgáltatást reformál-
ni kell. Született összesen 77 fi és 83 nő, meg-
halt 108 fi és 106 nő.

Márk Endre udv. tan., polgármester szö-
lött hozzá a főorvosi jelentéshez. Megjegyzi,
hogy a hatóság a vízvezeték ügyében minden
lehető megtett, de a háborus viszonyok miatt
ez ma sem lehet kielégítő, mert a két új kut
bizonyos felszerelése nem szállítható. A tej-
gazdaság különös figyelemmel van a betegek-
re és a gyermekekre. Az újabb időben már több
a tej, de még mindig nem elég. Ezen pedig
csak fokozatosan lehet segíteni. Ő úgy tudja,
hogy az egészségesek is csak megszoritásokkal
kapnak tejet. Tudomására jutott azonban, hogy
ezek is orvosi rendelletet szereztek. Ő soha
egyetlen liter tejet sem kapott a tejjelátás-
tól s mindent megtett, hogy a betegek és gyer-
kek kaphassanak tejet. Az iskolai internátusok-
ban a gyerekek nagy tejkontingenst képvisel-
nek. Ha a szervezeten lehet változtatni, a va-
rosi tanács erre is hajlandó, bár most a tej-
ellátást a Közellátási hivatal intézi.

Dr. Tüdös Kálmán elismeri, hogy egyik-
másik orvos az egészségeseknek is proskribál
tejet. Legjobb lenne, ha a tejjelátásra csak a
hatósági orvosokat hatalmazná fel.

A bizottsági felhívta ezek után a városi
tanácsot, hogy a vízvezeték, — valamint a tej-
ellátás ügyében a lehetőség szerint tegye meg
az intézkedéseket.

URANIA
Elsőleg s jelentés!
Szerdán, március 4-én.
Homunkulus bosszuja
dr. ma 4 felvonásban
A sorozat negyedik és legszenzációsabb része.
Fő szereplő: Ota! Fünns.
az URANIA-BAN
Előadások kezdete 6 és 8 órakor
Jegyelővétel.

Debreceni Ujság
1917/87

A jövedelem- és a vagyonadó bevallása.

A városi adóhivatal hirdetménye.

A jövedelem adónak részleges átszabályozásáról szóló 1916. évi XXVI. t. c. 11. §-ának 1. pontja értelmében minden adóköteles, össz-jövedelme az 1916. éven a 10.000 koronát meghaladja, ezen öt, illetve a vele közös háztartásban levőket megillető össz-jövedelméről, a vagyonadóról szóló 1916. évi XXXII t. c. 1. §-a értelmében pedig minden adóköteles, ha adóköteles vagyonának értéke az 50.000 koronát meghaladja, a saját, illetve a vele közös háztartásban levők összvagyonáról és végre a hadinyereség adóról szóló 1916. évi XXIX. t. c. 9. és 19. §-ai értelmében a természetes személyek és a jövedelem adó kivételre köteles jogi személyek — tekintet nélkül arra, hogy volt-e hadi nyereségük vagy sem — ha adóköteles jövedelmük az 1914, 1915. és 1916. években, vagy azok valamelyikében a 13.000 koronát meghaladja, az ezen említett években élvezett jövedelmükről, valamint az 1913. évi jövedelmükről, illetve választások szerint az 1911—1915. évi átlagos jövedelmükről

1917. március 31-ig vallomást adni tartoznak.

Azok a vagyonadó fizetésre kötelesek, a kiknek föld- és házbirtokban fekvő vagyonuk tiszta értéke — bele értve a saját birtokuk mező és erdő gazdasági üzemi tőkét is — a 100.000 koronát nem haladja meg és akiknek más vagyonuk nincsen, az 1917. évre vonatkozólag vagyonadó fizetése iránti kötelezettségüknek érintetlenül való fenntartása mellett kivételesen felmentettek, a vagyonadóra vonatkozó vallomáshoz kötelezettsége alól.

A jövedelem adóra és vagyon adóra vonatkozó vallomás e két adónemre előírt közös vallomási íven, míg a hadinyereség adóra vonatkozó vallomás az e célra szolgáló külön vallomási íven adandó.

Hogy mik tekintendők adóköteles jövedelmnek és vagyonnak, arra nézve részletes tájékoztatást nyújt a városházán hirdető tábláján kifüggesztett hirdetmény.

Az ingyen kiszolgáltatandó vallomási ívek városi adóhivatalnál (Kossuth-utca 4. szám) vehetők át. — Aki vallomását kiállítani nem tudná, városi adóhivatal köteles a tollba mondott vallomást díjtalanul kitölteni.

Ha pedig a vallomási ívek miként való kitöltésére nézve az adózónak kétségei vannak, szóval előterjesztendőkérségre, ugy városi adóhivatalnál, mint a kir. pénzügyigazgatóságnál a szükséges felvilágosítást megkaphatja.

Aki vallomását a kitűzött határidőben be nem adja, pótlék fejében fizeti a kivétel során megállapított jövedelem adónak 5 százalékát, a vagyonadónak pedig 1 százalékát, ha pedig a pénzügyigazgatóság részéről hozzá intézett felhívásnak meg nem felel, a megállapított jövedelemadónak további 10 százalékát és a vagyonadónak további 4 százalékát — illetőleg a vagyonadónál, ha az adóalap a 200.000 koronát meghaladja — a kivétel során megállapított vagyonadónak 5 százalékát, ha pedig a hozzá intézett felhívásnak sem felel meg, a megállapított adónak további 10 százalékát.

Aki pedig az 1916. évi XXIX. t. c. 19 §-a alapján a pénzügyigazgatóság által hozzá intézett felhívásra az 1914, 1915. és 1916. években elért jövedelem többletnek megállapításához szükséges adatokat nem szolgáltatja be, illetve a nem szabályszerűleg szolgáltatott adatoknál a hiányt újabb felhívásra sem pótolja, a kivétel során megállapított hadinyereség adónak 10—25 százalékát fizeti pótlék fejében.

Városi adóhivatal.

Színház.

Szerdán két slágert mutat be az Apolló. Szerdán Bertini Leda főszereplésével a Cirkusz csillag című 5 felvonásos nagy artista drámát mutatja be az Apolló, melyben egy megkapó szerelmi történet ragyogó kerete szolgál idegtesztáló látvá-

nyosságok és attrakciók csillogtatására. Bertini Leda csodás művészi összeállítására páratlan érdekes darabot nyújt. A magasan szárnyaló műsorba pompásan illeszkedik A fekete orchidea című 3 felvonásos indiai dráma, mely exotikus miliőjével nagy tetszésre lesz a páholy publikumnak. Pénteken A Homunkulus IV. lesz műsoron.

Homunkulus boszúja. A sorozat negyedik és legszenzációsabb része kerül holnap szerdán bemutatásra az Urania-ban. Olaf Fönns és Friedrich Kühne mesteri alakításával ezen négy felvonásos dráma valóságos ünnepe lesz az Urania-nak. Az előadások 6 és 8 órakor kezdődnek. Jegyeket tekintettel a nagy érdeklődésre, már ma, kedden reggel 9 órától árusít az Urania.

Ujdonságok.

Lelkészcserélés. A bhármegyei borsói református egyházközség, Dicsőfi József lelkész jeles képzettségű kaplánját, Bagoly Bertalant, egyhangulag lelkészévé választotta.

Az új muzeumi orsz. főfelügyelő a városi muzeumból. A városi muzeum felügyelő bizottsága közelebb tartott üléséből felirathatán üdvözölte dr. Békefi Remig zirei apátot, a magyar művelődés történelem egyik leg-érdemesebb tudós buvárából az alkalomból, hogy ő felsége a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjévé nevezte ki. A főfelügyelő igen kedvesen fogadta az üdvözlést és arra hosszabb köszönő levélben választott. Közérdekű tartalmánál fogva közöljük belőle a következő sorokat:

„Lelkem egész erejével és szellemi készletemnek teljes érvényesítésével azon leszek, hogy a muzeumok és könyvtárak a mostani világháború által teremtett új viszonyok és helyzetek között elvégezzék nemzetünk művelődésének keretében azt a munkát, amely a nemzet jövőjének szempontjából rájuk vár. Saját művelődéstörténeti tanulmányaim és történeti okulásaim eléggé meggyőztek arról, hogy Debrecen város régi iskolája és a körülvette megalakult gyűjtemények és könyvtárak mily kiváló szolgálatot végeztek a magyar nemzet fennmaradásában és fejlődésében. Nagyon jól tudom, hogy e helyütt, ahol legújabbban a tudományos intézetek száma magával az egyetemmel a legelőkelőbb egészült ki, muzeumok és könyvtárak életére nagy jövő vár. Én a magam részéről nem csak hivatalos tisztelettel kifolyólag, hanem a magyar ember lelke és tudományos egyéniségének megyőződésével a legnagyobb készséggel közre fogok működni, hogy Debrecen szab. kir. város muzeuma a jövő idők magas követelményeivel arányosan fejlődjék és így virágozzék. Buzgó munkájuk és lelkiismeretes gondosságuk mellett híven közreműködöm a gondjaikra bízott kulturális intézet jövőjének biztosításánál és fejlesztésénél, hogy Debrecen városa, a magyar kultúrának eme régi erőssége, muzeuma révén is minél teljesebben szolgálhassa magyar hazánk és nemzetünk kulturális ügyét.”

Szatéciszüzetek nyitása és zárása. Figyelmeztetnek az összes szatéciszüzet tulajdonosok, hogy üzleteiket reggel fél nyolc óra előtt ki nem nyithatják és este 7 óran tul nyitva nem tarthatják.

Elgázolt orosz hadifogoly. A nagyvasuti állomáson tegnap délelőtt egy vonat elgázolt egy orosz hadifogoly munkást. Minden jel szerint, öngyilkosság esete forog fenn. Az orosz munkás maga kereste a halált.

Halálozás. Mélyen szomorodott szívvel tudjuk felejtethetetlen jó ferjem, édes apánk, nagyapánk, testvérem, sógorom és jó rokonunk: polg. Vékony Mihály áldásos életének 66-ik, boldog házasságának 42-ik évében, 2 heti betegség után bekövetkezett elhunytát. Kedves halottunk földi részleteit március hó 7-én, szerdán délután 2 órakor fogjuk Perceos-utca 7. számú házunk-órakor fogjuk Péterfia-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Végzettségételő rokonainkat, ismerőseinket szomorú szívvel meghívjuk, Debrecen, 1917 március hó 5-én. Áldás és béke poraira! Bánatos neje: özv. polg. Vékony

Mihályné Tóth Erzsébet, Gyermek: István. Erzsike férjével polgár Balogh Jánossal (román fogoly). Mihály, Julianna férjével polg. Szathmári Istvánnal, Sándor nejjével. Unokái: Balogh Pieta és Jant. Szathmári Mariska és Pieta. Vékony SándorTestvér: Vékony Zsuzsanna férj. polg. Farago Andrásal. Unokahugai, öccsei, számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-u. 6. szám.

A burgonya maximális ára. Ertesítettség a nagy közönséget, hogy a polgármester úr a burgonya maximális árát 1116—1917 elm. számú határozatával a következőképpen állapította meg: 1. fogyasztók részére üzletben kilogrammjára 28 fillér, 2. hatósági üzletben és piacon kilogrammjára 28 fillér. Rostás István rendőrőrkapitány.

Jubileum az adóhivatalban. Megható ünnepség színhelye volt a debreceni m. kir. adóhivatal e hó 4-én. Ez alkalommal az egész város előnyösen ismert „Nádler“ bácsiját, a debreceni ügyvédi kar és a nagyközönség hosszú évtizedek alatt keresett fal szakszerű tanácsaiért a debreceni pénzügyigazgatóság, mellé rendelt számvédelem és a kir. adóhivatali elén üdvözölte 40 éves szolgálatának betöltése alkalmával Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgató. A tőle megszokott magvas, tartalmas beszédben vázolta a jubiléus érdemeit. Kifejtette az elmúlt 4 évtizedben eltöltött páratlan becsületességű szorgalmát és munkásságát.

Kijelentette, hogy azt az elévülhetetlen érdemeket, amit a köz szolgálatában, a magas kincstár és a nagyközönség érdekében szerzett, illetékes helyen is tudomására fogja hozni. A jubiléus könnyekig meghatottan mondott köszönetet a nem várt kitérítésért s kijelentette, hogy élete legszebb napjának tekinti ezt a napot, amit soha elfelejteni nem fog. Esután Dekkert József kir. adóhivatalnok a debreceni kir. adóhivatal főnöke megköszönte Nagy József kir. tanácsos pénzügyigazgatónak a nemes lélekből fakadó érzelmeit és kérte a Mindezenható, hogy azt a ragaszkodást, ami a pénzügyigazgató iránt a tisztviselői kar részéről mindenkor megnyilvánul, sokáig egészségében élvezhesse. Az ünnepély a jubiléus ünnepsével véget ért.

Ujváry István ügyvéd meghalt. A legmélyebb fájdalomtól mélyen lesújtva tudatjuk, hogy a forrón szeretett jó férj, apa, nagypapa, illetve rokon: Ujváry István ügyvéd, életének 70-ik, boldog házasságának 51-ik évében, folyó hó 3-án, délután 5 órakor rövid szenvedés után jobblétre szenderült. Kedves halottunk földi részleteit folyó hó 6-án, délelőtt 11 órakor fogjuk József királyi herceg-utca 4-ik számú lakásunkról a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Hatvan-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Bánatos özvegye: Ujváry Istvánné szül. Váradi Klára, Gyermek: Irma férjével válla Sipoos Bélával, Ida férjével szalonai Nagy Bélával, Béla nejjével Balogh Teréziával, Hona férjével Péczeli Sándorral. Unokái: vállai Sipoos Feri és Berta, szalonai Nagy Béla, László (harctéren), Ida, Ujváry Margit, Kálmán, Pityuka, Péczeli Sándor, Laci, Bandi, Kató. Unokahuga: Erdő Hona. Valamint számos rokon nevében is. A temetést Gebauer K. és Társa temetkezési intézete rendezi.

Katonai hősiépítők (szalmapapucskok) vezérségi munkálataihoz munkások még felvételnek jelentkezni lehet: kollégium konviktusi épületen, Darabos-utca felől. Gyakorlott munkások a munkát otthon is végezhetik.

Vadászterés a Gambrinusban, ugy a reggeli, mint a délutáni uzsonához hidegen és melegen kapható. Márkus Jenő, Gambrinus vendéglős.

Modell-kalap kiállítás Debrecenben. A Bika-szállodában ma nyílt meg Juliett budapesti női kalap modelljeinek kiállítása. A kiállítás nyolcadikáig marad nyitva.

IRÓGÉPET

látható írást veszek magas árral, libásat is. Ertekezhetni: Brun A. és Tsa ékszerésznél, a Svájci tejszarnokkal szemben.

149-1917. ha. sz.

Árverési hirdetmény

Néhaj Mikó Géza hagyatékát képező bútort, ruhaneműt, háztartási eszközök és szerelő szerszámokból, valamint ókszerekből álló ingóságok. Debrecenben, Ferenc József (Piac) utca 30. szám alatt az 1917. évi március hó 8. napján, d. u. 3 órákor tartandó nyilvános árverésen készpénzért eladandók.

Debrecen, 1917. március 3.

SINKA GYULA,
Ieltárbiztos.

Zalai Mark tanár

(Hatvan-ötödik I. szám, III. emelet)
Havi könyvtári és gyorsírási tanfolyama

Március 5-én veszi kezdetét. Újra gyakorlatias és a legújabb módszerekkel tanított 3 héttel jobban vehetőnek, mint azelőtt voltak ugyanannyi év alatt. — Több szakkönyvek szerzése. — Táradalmi és miniszteri díjazás. — Több ezer hallgató a legelőkelőbb iskolákban. Beiratás délelőtt 10-12 óráig 576

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszerű beiktatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér. — A Vasárnapi szám részére feladott legkisebb hirdetés tíz szög egy korona. Minden további szó tíz fillér.

Ajánlat

Gyékény
adók kődar kőházhoz, felsejbe, Szent-Anna 67.

Fajborainkat
ajánljuk palackokban: Burgundi siller 1 liter K 4.20, Asztali fehér 1 liter K 4.40, Ezerjó 1916 ról 1 liter K 4.80. Tiszta étkezdek részére csak hectonként. Ujbor 1 liter K 3.20, Szabó Lajos fial, Debrecen, szőlőbirtokosok. 2376

Divánok
frissen kaphatók. Nagy Arató kárpitosnál. Arany János-utca 33. 2371

Gimnázista
leányok ügyelmebe. — Két tanár, matematikus és nyelvtanár, jól állással jutányosan, csoportokban előkészítéssel, ma gánvizsgálatokra. Jelen tkezni márc. 8-ig. Cím a kiadóhivatalban. 2323

Kavé
egy csésze 8 korona, két csésze 15 korona, kaphatók. Glück, Péterfia 78. 2127

Cukorka
Festett, nagy választékban, visconteladás legolcsóbban kapható G. G. P. P. P. 78. 2123

Katona
ludák, jutányosan kaphatók: Berényi műasztalosnál, Vörösmarty-utca 21. 2462

Nőstulnei
24 éves rokant, ki teljesen a gazdasági iskolába tanult, olyan leány pártfogását kéri, kinek egy pár ezer korona hozománya van, pontos című leveleket kér és elfogad hatál orvostól is. Cím Gazdasági rokant iskola, Debrecen, „Kárpátok”. 2369

Szár-szék
kaphatók. Pócsa-lér 8. sz. 2471

Villamos
berendezéseket, javítókát szakemberen és legolcsóbban készíti az Alföldi Villamosági Vállalat. Piac 48. Telefoni 2372

Igaza van
hegy ne sajnáljálám, hála Istennek nem lát-szik meg rajta álmal-lan éjszakai vannak, ne is tudjon aludni, — mert levelemre nem vá-lasztott. V. 2422

Olcsó
cipők és harisnya kapható, Arany János-utca 30. udvarban. 2434

Hajmunkák
cuptok, legolcsóbban kaphatók. Haját veszek Boczán fodrász, Hatvan utca 2. 2436

Két
calposan butorozott — szoba, előszobával ki-adó. Butányai 5. 2438

Egy
kőszék, komoly — gondolkodásu magános nő üzlethe bizsolgálonak ajánlkozik. Cím a ki-adóhivatalban. 2349

Száz
tízfillért megrendelésre azonnal házhoz szállít. Újra töltés és arator-galmi részvénytársaság Isztóly-telep 1. Telefon 2372

Tisztességes
megbízható leány rófos jártas, bizonyítvánnyal szelthe ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 2419

Kiadó
három szobás utcai lakás, villany világítás, fürdőszobával és két szobásu dvari lakás. — Vörösmarty-utca 24. 2428

Szobafestés
munkát, tapétázást el-vállal Vonyiga Adó, szobafestő, Szepességi-utca 43. 2361

Olcsó
egy szoba, konyha és udvar kaphatók, Hortobágy-utca 18. 2450

Kádfürdő
állandóan kapható, — Tefegdi fürdőben. 2432

Kereslet

Aranyat-üzőt,
brilliant, zalogdíjat vesz, meghívásra házhoz is elmegy Steiner Mihály, Csokonai-u. 52.

Festés
Keresek belapi tanyára frickoketmi Gerstner Kálmán műszerkereskedésben, Széchenyi-utca 2403

Hetes
és kilenctől felvétetik 76th Gyula vaskereskedőnél, Kossuth-u. sarkán. 2392

Veszek
horseprót és torkólyt, — bármilyen mennyiségben vagy részben kiforom. Czaban, Kossuth-telep 80. Levélcím: Konya — tózsde, Kossuth-u. 2. — Telefon 10-20. 2390

Kocsik
és munkásleányok azonnal felvétetnek. Te-leki-utca 100 sz. 2393

Szakkivizelési
ügynök és egy gyári-szolga azonnal felvétetik. Te-leki-utca 100. 2394

Újves
varró leányok és tanuló leányok felvétetnek. — Széchenyi-utca 52. 2361

Fekete
szántóföldet 30 holdig bérbe venne a 75 gyal. ezred, öltömeztől osz-tály. 2357

Fodrászsegéd
felvétetik, Kárpóhndl. Árpád-tér 43. 2333

Géplakatos
tanulók felvétetnek — Arany János utca 37. Ehrenreichnél. 2353

Asztalossegéd
butor munkára felvétel nek. Jancsó Testvérek-nél. (Szetáker) Bérczi-vár 3. sz. 2435

Néni
magyar, valamint árvi-gas, koronázási bélyegeket veszek Harmathy. I. J. V. 15. 1008

Asszonyok
a Civis élelapp elárush-tásával igen jól keres-hetnek. Jelentkezni a nyomdában, Ferenc József-ut 59. 2240

Minden
bejárónó felvétetik. — Péterfia-u. 6. az udvar-ban. 2436

Kereskedelmi
iskolát végzett leány-jó bizonyítvánnyal al-lást keres. Te-leki-u. 6. 2440

Egy
úgyes fodrászsegéd az-onnal felvétetik az — Arany Bikában, Schisz-ternél. 2433

Gépirásban
járás, jó írásu leány ügyvéd irodába felvétetik. József kir. her-cceg-u. 8. 2442

Minden
bejárónó felvétetik. József kir. herceg-u. 4. — kereset épület. 2441

Szakkivizelési
nagy irodai gyakorlat-tal bír 37 éves ember, levelezői vagy megfelelő állást keres. Cím a ki-adóhivatalban. 2437

Hivatalba
családok kondást kere-sek. Te-leki-utca 7. 2439

Év. Simkovi
Isvánó, frizernő tanít-ványt fölveszek, lelki-ismeretesen kiképzem s helyekre ajánlom. — Marthy György-utca 8. Ertekezhetni lehet 3-tól 4-ig. 2413

Cukor elárúító
leányok felvétetnek az Apollóban. Ertekezhetni Széchenyi-utca 24. — Ugyanott használt zom-gorát veszek. 2442

Tisztességes
asszony házmesternek felvétetik. Arany János-utca 20. 2307

Drotháló
használt, teniszpályá-hoz alkalmas, megvé-tel kerestetik. Széche-nyi-ut 14. Telefon 1409 2444

A város
bármelyik utcájában há-zat kívnénk bérebe egy-szerűbb lakással, Szabó-né, Marthy György 33

Kifutó
funak havi fizetéssel 13-14 éves fin azonnal felvétetik. Ferenc József-ut 40. hátsó ud-var emelet.

Egy
széles munka vezető ke-restetik a Bocskai sző-tőbe. Cím a kiadóhiva-talban.

Pénztárosnő
gyakorlott, azonnal fel-vétetik. Ids. Molnár Lu-kátsndt. Kékre festett kártyák. 2411

Gipsz
segédnek heti 80-90 ko-rona keresetű felvé-tetünk. Talpálási válla-lat. Sas-utca 3. sz. 2416

Kézimunkát
jutányosan elvállalok. Cím a kiadóhivatalban 2417

Házmesternő
keresek kis családhoz. Intelligens, ügyes, főzni tudó nőt. Cím a kiadó-hivatalban. 2424

Szakácsnő
mindenes két tagu ur-i családnál felvétetik. — Király-utca 4. sz. I. em. 2425

Háztelügyelő
aki kazán kezelési, víz-vetelési és villany be-rendezési munkálatok-ban szakképzettséggel bír — felvétetik. Ferenc József-ut 22-24. sz. n. 2427

Fodrászsegéd
azonnal felvétetik. — Artnér Géza Meester-u. 48. 2427

Takarítónő
aki parkettet kerfi fel-vétetik. Hatvan-utca 2. első emelet, ajtó 1. 2415

Eladás

Eladó
két szoba és konyha berendezés, elköltözés miatt. Csapó-utca 11. tényleges üzlet. 2358

40 vagy 24
hold föld eladó, közel a városhoz. Árpád-tér 5. szám. 2349

Egy
stélási rófos áruhoz, egy üzlet kassza és egyéb üzleti berendezés eladó. Rákóczi-u. 47. sz. 2342

Egy
modern ház a város — egyik forgalmas utcájá-ban eladó. Ertekezhetni Vendég-utca 3. sz. 2333

Bor eladás
legjobb uradalmi faj-borokat, valamint gról Szirmai-téle tokaji szo-morodni győgybort ol-csó árusítok. Borbizo-mányi üzlet. Varga-u. 34. Telefon 10-24. 2387

Eladó
Öndödon, Piac dűlő-ben 5 hold 400 öl föld. Ertekezhetni Miklósa-u. 16. sz. 2412

Bordás káposzta
olcsón eladó. Király-u. 4. szám, I. emelet. 2420

Egy
új átmeneti férfi kabát eladó. Fazekas Mihály-utca 5. sz. alatt. 2410

Egy
alig használt szép nagy szőnyeg 5 m. hosszú, 4 méter széles és többféle burorok eladók. Hajnal-utca 13. sz. 2411

Eladó
Szotyori-utca 32. sz. 4 darab 7 hetes malac és egy 4 hónapos malac. 2420

Egy
karikahajós női Singer gép eladó. Árpád-tér. Sámson-utca 8. 2418

Cékla
vörörs, 20-30 mm. eladó. Ertekezhetni — Cserepos-u. 19. 2407

Mindenféle írásmunkákat!

- Kérvényeket!
- Felmentési és szabadságo-lási kérelmeket!
- Ügyvédi periratokat!
- Bérlési szerződéseket!
- Irodai munkákat!
- Nagykorúsítási!
- Örökbefogadási!
- Házassági és mindenféle családi okmányokat!
- Irodai munkákat!
- Szindarabokat!
- Ajánlatokat!
- Pályázati kérelmeket!
- Szakértői véleményeket!
- Műszaki jelentéseket!
- Bizalmas természetű családi iratokat!
- Magán leveleket!
- Üzleti körleveleket!

izlésesen ír le írógépén egy vagy több példányban a Nagy Lajos 16 év óta fennálló gépiró, másoló-sokszorosító vállalata, Csapó-utca 19. Knoll-ház. Irodai órák csak délelőtt 8 óráig! egyfolytában délután 3 óráig! Katonai felmentési és szabadságolási kérelmekhez! Felmentés meghosszabbításához! K. rházi áthelyezésekhez, hatósági bizonyítványok kéréséhez szükséges és egyéb, — írógépén sokszorosított nyomtatványok, blanketták kaphatók!

Figyelem! A Nagy Lajos irodája a Knoll-házban, Csapó-utca 19. szám alatt van, abban a házban, ahol az árvaszék is van. A hivatalos órák reggel 8 órától — délutáni 3 óráig tart!